

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0912.4.RM1.B.EZRM

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Etyka zawodowa ratownika medycznego

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Professional ethics of a paramedic

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	ks. dr hab. Paweł Tambor, prof. UJK dr Grażyna Wiraszka
1.6. Kontakt	ptambor@ujk.edu.pl; grazyna.wiraszka@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Brak

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	Wykłady (W), ćwiczenia (C). Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Sale dydaktyczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy, konwersatoryjny, dyskusja.
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Brzeziński T., Etyka lekarska, wydanie 2, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2024. 2. Łuków P., Pasierski T., Etyka medyczna z elementami filozofii, wydanie PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2013. 3. Różyńska J. (redakcja), Chańska W. (redakcja), Bioetyka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2013. 4. Krajowa Izba Ratowników Medycznych, Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego, Warszawa, 2025.
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Naczelny Zjazd Lekarzy, Kodeks Etyki Lekarskiej, załącznik do uchwały nr 5 Nadzwyczajnego XVI Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 18 maja 2024 r., obowiązujący od 1 stycznia 2025 r., Naczelna Izba Lekarska. https://nil.org.pl/uploaded_images/1723037323_kel-2305.pdf 2. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, Dz.U. z 2025 r. poz. 339. 3. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Dz.U. z 2026 r. poz. 791. 4. Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów, Dz.U. z 2023 r. poz. 1185. 5. Słomski W., Dylematy etyki lekarskiej. Zagadnienia wybrane, Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie, Warszawa, 2008.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami etyki filozoficznej oraz z wybranymi zagadnieniami etyki zawodowej.

- **C2.** Kształtowanie umiejętności przedstawiania i wyjaśniania dylematów związanych z etyką jako dziedziną filozofii, a więc sztuką myślenia i dokonywania wyborów służących dobru człowieka i społeczeństwa.
- **C3.** Uwrażliwienie studentów na ważność norm etycznych i ich zasadność w budowaniu godnego życia osobistego i społecznego.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Wprowadzenie do etyki (geneza etyki, wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu etyki i moralności, działy etyki i ich zadania, etyka ogólna i zawodowa, bioetyka).
2. Teorie i systemy etyczne jako podstawa interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych – pojęcie dobra i zła w poglądach etycznych, poglądy etyczne Arystotelesa, Sokratesa, Platona.
3. Kierunki deontologiczne i teleologiczne oraz podstawowe teorie ukształtowane na gruncie etyki: subiektywizm, realizm oraz relatywizm, perfekcjonizm etyczny, etyka cnót, etyka troski, personalizm, konsekwencjalizm i utylitaryzm, teoria sprawiedliwości, etyka obowiązku Immanuela Kanta, etyka praw.
4. Kształtowanie etycznej postawy - rodzaje ocen i sądów etycznych.
5. Analiza wybranych problemów z zakresu etyki stosowanej: sumienie, prawa człowieka, problemy bioetyczne.
6. Znaczenie samorządu zawodowego i towarzystw naukowych w kształtowaniu zasad etycznych.
7. Etyka w zawodzie ratownika medycznego - etyka a humanistyczna orientacja służby zdrowia, godność pacjenta jako kluczowy element etyki medycznej - koncepcje godności, godność pacjenta w praktyce; etyka a autonomia pacjenta, podmiotowość i holistyczne spostrzeganie pacjenta, prawa pacjenta jako kategoria etyczna.
8. Kodeksy etyczne w zawodach medycznych i kodeks etyki ratownika medycznego. Zasady etyczne w różnych miejscach pracy.
9. Rozwijanie zdolności wyrażania opinii w kwestiach światopoglądu i moralności, podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych oraz rozumienia przestrzegania zasad etyki podczas wykonywania czynności zawodowych.
10. Współczesne problemy natury etycznej – etyka transplantacyjna, aborcja, etyka kresu życia, eutanazja, analiza wybranych problemów bioetycznych.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy zna i rozumie:

W01	podstawowe pojęcia, teorie i zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;	RM1P_B.W17
W02	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji;	RM1P_B.W20
W03	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	RM1P_B.W21
W04	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy ratownika medycznego;	RM1P_B.W22
W05	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne przeszczepiania tkanek, komórek i narządów;	RM1P_B.W38

w zakresie umiejętności potrafi:

U01	przestrzegać zasad etyki podczas wykonywania czynności zawodowych;	RM1P_B.U5
U02	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb pacjenta;	RM1P_B.U7

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;	RM1P_K.1
K02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb;	RM1P_K.3
K03	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	RM1P_K.4
K04	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	RM1P_K.6

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Kolokwium	Aktywność na zajęciach
------------------------------	-----------	------------------------

Forma zajęć

1: 2:	W	W
W01	+	+
W02	+	+
W03	+	+
W04	+	+
W05	+	+
U01	+	+
U02	+	+
K01	+	+
K02	+	+
K03	+	+
K04	+	+

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 61% do 68% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
3,5	Zaliczył kolokwium na poziomie 69% do 76% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
4,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 77% do 84% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
4,5	Zaliczył kolokwium na poziomie 85% do 92% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
5,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 93% do 100% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.

Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne	Obciążenie studenta: studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	25	25
Udział w wykładach	25	25
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	25	25
Przygotowanie do wykładu	25	25
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	2	2

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....